

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 158/18
Luksemburg, 18 października 2018 r.

Wyrok w sprawie C-149/17
Bastei Lübbe GmbH & Co. KG / Michael Strotzer

Posiadacz łącza internetowego, za pośrednictwem którego dokonano naruszenia praw autorskich w drodze udostępniania plików, nie może zwolnić się z odpowiedzialności poprzez zwykłe wskazanie przynajmniej jednego członka rodziny, który miał możliwość dostępu do tego łącza

Podmioty praw autorskich powinny dysponować skutecznym środkiem prawnym lub środkami, które umożliwią właściwym organom sądowym nakazanie przedstawienia niezbędnych informacji

Niemieckie wydawnictwo Bastei Lübbe domaga się przed Landgericht München I (sądem krajowym w Monachium I) od Michaela Strotzera zapłaty odszkodowania, ponieważ audiobook, do którego prawa autorskie i prawa pokrewne posiada to wydawnictwo, został udostępniony, za pośrednictwem łącza internetowego należącego do M. Strotzera, do pobrania nieograniczonej liczbie użytkowników na internetowej giełdzie wymiany (peer-to-peer).

Michael Strotzer zaprzecza, że sam dopuścił się naruszenia praw autorskich. Co więcej, twierdzi, że do tego łącza mieli dostęp także jego rodzice, z którymi wspólnie zamieszkuje, jednak nie podał dokładniejszych wyjaśnień co do momentu, w którym jego rodzice korzystali z tego łącza, i charakteru tego użytkowania. Zdaniem Landgericht München I z orzecznictwa Bundesgerichtshof (federalnego trybunału sprawiedliwości, Niemcy) wynika, że w świetle podstawowego prawa do ochrony życia rodzinnego taka obrona wystarczy w prawie niemieckim, aby wykluczyć odpowiedzialność posiadacza łącza internetowego¹.

Landgericht München I zwrócił się w tym kontekście do Trybunału Sprawiedliwości z wnioskiem o wykładnię przepisów prawa Unii dotyczących ochrony praw własności intelektualnej².

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Trybunał odpowiedział, że prawo Unii sprzeciwia się przepisom krajowym (takim jak te rozpatrywane w omawianej sprawie, w ich wykładni dokonanej przez właściwy sąd krajowy), zgodnie z którymi odpowiedzialność posiadacza łącza internetowego, za pośrednictwem którego dokonano naruszenia praw autorskich w drodze udostępniania plików, jest wyłączona, jeżeli taki posiadacz wskaże przynajmniej jednego członka rodziny, który miał możliwość dostępu do tego łącza, bez podania dokładniejszych wyjaśnień co do momentu, w którym ten członek rodziny korzystał z tego łącza i charakteru tego użytkowania przez owego członka rodziny.

¹ Landgericht wyjaśnił w tym względzie, że domniemywa się, iż posiadacz łącza internetowego, za pośrednictwem którego dopuszczono się naruszenia praw autorskich, jest sprawcą tego naruszenia, o ile zostanie on dokładnie zidentyfikowany za pomocą swojego adresu IP i pod warunkiem, że nikt inny nie miał możliwości dostępu do tego łącza w momencie popełnienia naruszenia. Takie domniemanie może jednak zostać obalone, jeżeli do danego łącza internetowego mogły mieć dostęp także inne osoby. Ponadto, jeżeli członek rodziny posiadacza takiego łącza skorzystał z tej możliwości dostępu, to ów posiadacz może zwolnić się z odpowiedzialności, powołując się na podstawowe prawo do ochrony życia rodzinnego, poprzez zwykłe wskazanie tego członka rodziny, bez konieczności dostarczania dodatkowych wyjaśnień co do momentu, w którym ten członek rodziny korzystał z łącza internetowego, i charakteru tego użytkowania przez owego członka rodziny.

² Dyrektywa 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.U. 2001, L 167, s. 10) oraz dyrektywa 2004/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej (Dz.U. 2004, L 157, s. 45).

W ocenie Trybunału należy znaleźć odpowiednią równowagę pomiędzy poszczególnymi prawami podstawowymi, a mianowicie prawem do skutecznego środka prawnego i prawem własności intelektualnej z jednej strony a prawem do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego z drugiej strony.

Takiej równowagi brakuje, jeżeli członkom rodziny posiadacza łącza internetowego, za pośrednictwem którego dokonano naruszenia praw autorskich w drodze udostępniania plików, zostaje przyznana prawie absolutna ochrona.

Jeżeli bowiem sąd krajowy rozpatrujący powództwo o odszkodowanie nie może zażądać, na wniosek powoda, dowodów dotyczących członków rodziny strony przeciwnej, to ustalenie podnoszonego naruszenia praw autorskich i zidentyfikowanie sprawcy tego naruszenia staje się niemożliwe, a co za tym idzie, następuje kwalifikowane naruszenie podstawowego prawa do skutecznego środka prawnego i podstawowego prawa własności intelektualnej, które przysługują podmiotowi praw autorskich.

Inaczej byłoby jednak w przypadku, gdyby w celu uniknięcia uważanej za niedopuszczalną ingerencji w życie rodzinne, podmioty praw autorskich mogły dysponować innym skutecznym środkiem prawnym, który w takim razie umożliwiłby im w szczególności doprowadzenie do uznania odpowiedzialności cywilnej posiadacza danego łącza internetowego.

Ponadto do Landgericht München I należy w ostateczności ustalenie, czy w danym przypadku w odnośnym prawie wewnętrznym istnieją inne środki, procedury i środki naprawcze, które umożliwią właściwym organom sądowym nakazanie przedstawienia niezbędnych informacji pozwalających na ustalenie w okolicznościach takich jak te rozpatrywane w omawianej sprawie naruszenia praw autorskich oraz zidentyfikowanie sprawcy tego naruszenia.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106